

WSPIERANIE DZIECKA JĄKAJĄCEGO SIĘ W GRUPIE PRZEDSZKOLNEJ

mgr Joanna Szymczakowska
Wymówione Gabinet Logopedyczny, Wrocław
Przedszkole nr 35 z oddziałami integracyjnymi "Tęczowy Domek", Wrocław

Wprowadzenie, metodologia badań

Wprowadzenie: Wspieranie dziecka z jękaniem w grupie przedszkolnej to niezwykle istotny element wczesnej interwencji logopedycznej. Skuteczne wsparcie najbliższego środowiska dziecka bez wątplenia ma duże znaczenie w podejmowanych działaniach terapeutycznych, jak również jest nieocenionym działaniem profilaktycznym. Postawy, działania i opinie nauczycieli wychowania przedszkolnego o funkcjonowaniu dziecka w grupie rówieśniczej stanowią dla logopedów ważne źródło informacji – zarówno w procesie diagnostycznym, jak i podczas planowania terapii. Poster prezentuje wyniki badania przeprowadzonego wśród nauczycieli wychowania przedszkolnego w zakresie wiedzy na temat możliwości wsparcia dziecka jękającego się w grupie rówieśniczej, a także wskazówki do wykorzystania przez nauczycieli w placówce oświatowej.

Metodologia badań: Badanie prowadzono od lutego do maja 2021 r. przy użyciu anonimowej ankiety rozsyłanej drogą internetową. Zebrano odpowiedzi od 80 nauczycieli wychowania przedszkolnego.

Wyniki badań

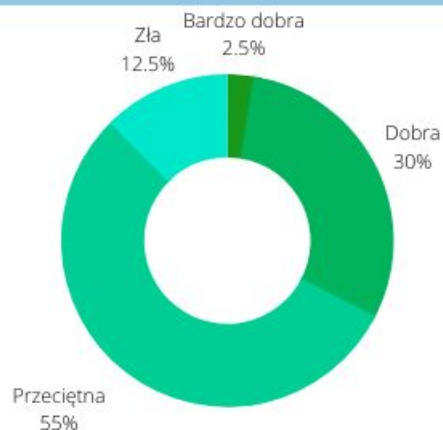
Wyniki badań:

W badaniu udział wzięło 80 respondentów, w tym 79 kobiet i 1 mężczyzna. Prawie połowa badanych (49%) to nauczyciele z ponad 20 – letnim stażem pracy pedagogicznej. 20% z nich pracuje w zawodzie od 11 do 20 lat, 15 % pracuje w przedszkolu 6 – 10 lat, a 16% pełni rolę nauczyciela wychowania przedszkolnego maksymalnie 5 lat. 66% badanych miało do czynienia w swojej pracy z dzieckiem z jękaniami.

Odczucia nauczycieli wobec jękania się dziecka w grupie przedszkolnej:

Samoocena wiedzy na temat jękania przez nauczycieli:

Metody i działania uznawane przez nauczycieli za najbardziej pomocne dla wsparcia dziecka z jękaniami w grupie:

1. Logorytmika – wskazana przez 83% badanych.
2. Metoda Batii Strauss – wskazana przez 52% badanych.
3. Pedagogika zabawy Klanza – wskazana przez 47% badanych.
4. Metoda Dennisona – wskazana przez 43% badanych.
5. Edukacja przez ruch D. Dziamskiej – wskazana przez 39% badanych.
6. Metoda Ruchu Rozwijającego Weroniki Sherborne – wskazana przez 37% badanych.
7. Metoda Dobrego Startu – wskazana przez 34% badanych.
8. Drama – wskazana przez 29% badanych.
9. Kodowanie na dywanie – wskazane przez 9% badanych.

Pojedyncze osoby wskazały również: relaksację, mówienie rytmiczne, Metodę "Echo", metodę cienia, Zmodyfikowany Program Psychofizycznej Terapii Jękających się M. Chęćka, Metodę Krakowską, ćwiczenia ruchowe, manualne.

Wyniki badań

Zalecenia uznawane przez nauczycieli za pomocne w kontakcie z dzieckiem jękającym się w grupie przedszkolnej:

Jakie działania może podjąć nauczyciel w grupie przedszkolnej dla wsparcia dziecka z jękaniem? – wybrane odpowiedzi ankietowanych

- "stosować takie same zasady w stosunku do jękającego się dziecka, jak do wszystkich dzieci"
- "aktywne słuchanie i częste rozmowy z daniem przestrzeni do swobodnej, spokojnej wypowiedzi"
- "należy zadbać o wzmacnianie poczucia własnej wartości u dziecka jękającego się"
- "pozwalenie mu na mówienie we własnym tempie"
- "dać wsparcie, zachęcić dzieci do zrozumienia tego, że niektórzy tak mają"
- "zabawy dźwiękonaśladowcze, ćwiczenia oddechowe, piosenki i przyśpiewki, tolerancja i czas"
- "współdziałanie logopedy, pedagogów oraz rodziców"

Potrzeby nauczycieli w zakresie wsparcia dziecka z jękaniem:

1. Wsparcie logopedy – wskazane przez 95% badanych.
2. Wzbogacanie wiedzy na temat jękania – udział w szkoleniach lub warsztatach – wskazane przez 80% badanych
3. Wsparcie psychologa – wskazane przez 63% badanych.
4. Specjalistyczne pomoce dydaktyczne – wskazane przez 34% badanych.
5. Doposażenie sali przedszkolnej w dodatkowe sprzęty – wskazane przez 33% badanych.
6. Wsparcie pedagoga – wskazane przez 25% badanych.

Wskazówki dla nauczycieli

Wskazówki dla nauczyciela do wsparcia dziecka z jękaniem w grupie przedszkolnej:

daj dziecku czas na wypowiedź

akceptuj różne sposoby mówienia

bądź aktywnym i cierpliwym słuchaczem

wprowadzaj uporządkowane zasady rozmowy w grupie

oddawaj dzieciom inicjatywę

praktykuj z dziećmi uważność

zauważaj i podkreślaj mocne strony swoich podopiecznych

Podsumowanie, wnioski

Podsumowanie:

1. Skuteczne wsparcie dziecka z jękaniami w grupie przedszkolnej w dużej mierze powiązane jest z wiedzą i doświadczeniem nauczycieli i pracowników placówek oświatowych, jak również z ich odczuciami i podejściem do jękania dziecka.
2. Większość badanych nauczycieli ocenia swoją wiedzę na temat jękania u dzieci dobrze lub przeciętnie. Ponad połowa badanych mało ocenia wiedzę na temat jękania zdobytą podczas studiów pedagogicznych. Znacznie lepiej pedagodzy oceniają informacje zdobyte na ten temat podczas doskonalenia zawodowego.
3. Wielu nauczycieli miało okazję pracować z dzieckiem jękaącym się.
4. Głównym uczuciem towarzyszącym nauczycielom w trakcie rozmowy z dzieckiem jękaącym się jest spokój, następnie współczucie, niepokój, zakłopotanie i zniecierpliwienie.
5. Za zalecenie pomocne w kontakcie z dzieckiem jękaącym się nauczyciele uznają przede wszystkim słuchanie z uwagą i nawiązywanie kontaktu wzrokowego. Nadal duża grupa (prawie połowa badanych) ocenia jako wspierające używanie komunikatów typu: "zwolnij", "weź głęboki oddech".
6. Jako metoda pedagogiczna wspomagająca w grupie z dzieckiem z jękaniami najczęściej proponowana jest logorytmika.
7. W swojej opinii nauczyciele najbardziej potrzebują dla wsparcia dziecka jękaącego się w przedszkolu współpracy z logopedą, udziału w tematycznych szkoleniach i warsztatach, a także współdziałania z psychologiem.
8. Nauczyciele pytani o działania, jakie mogą podjąć w grupie dla wsparcia dziecka z jękaniami w odpowiedziach otwartych wskazują przede wszystkim na współpracę z rodzicami i logopedą, jak również na aktywne słuchanie, dawanie dziecku czasu na wypowiedź, motywowanie, budowanie poczucia własnej wartości. Jeden ankietowany wskazuje na stosowanie techniki: "włączenie ręki do prowadzenia rozmowy".

Wnioski:

1. Wielu nauczycieli zaznajomionych jest z zaleceniami co do działań profilaktycznych w grupie przedszkolnej, do której uczęszcza dziecko z jękaniami.
2. Warto byłoby rozpowszechniać wśród nauczycieli konkretne sposoby i metody działań skierowanych na tworzenie środowiska przyjaznego do komunikowania się dzieci w grupie, jak i budowania stabilnego poczucia wartości u małych dzieci.
3. Korzystne wydawałoby się także organizowanie większej liczby propozycji doskonalenia zawodowego nauczycieli w tematyce profilaktyki w zakresie niepełności mowy u dzieci, co mogłoby pozytywnie wpłynąć na ich odczucia w kontakcie z jękaącym się dzieckiem, upewnić ich w słuszności swoich propozycji działań, zwiększyć pewność siebie i obniżyć niepokój wobec jękania dziecka.

Bibliografia

Bibliografia:

1. Kelman E., Whyte A., *Zrozumieć jąkanie. Poradnik dla rodziców, nauczycieli i terapeutów.*, Kraków 2018.
  2. Szerszeńska A., *Jąkanie to nie wyrok! Poradnik dla rodziców dzieci jakających się*, Kraków 2015.
  3. Węsierska K., Jeziorczak B., *DJ - diagnoza jąkania u dzieci w wieku przedszkolnym*, Katowice 2016.
  4. www.stutteringhelp.org/polish-translations (dostęp: 31.05.2021)
-